

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 19 / 2010

sierpień 2010

Rok V

Drugie w nowej kadencji posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

W sobotę 19 czerwca 2010 roku w siedzibie Kujawskiego Oddziału PTTK we Włocławku odbyło się kolejne drugie w nowej kadencji posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa. W trakcie posiedzenia przewodniczący Kolegium przedstawił informację o podjęciu przez Komisję Krajoznawczą ZG PTTK decyzji dotyczącej zatwierdzenia nowego składu naszego Kolegium i zatwierdzenia możliwości nadawania uprawnień IKR. Ponadto rozpoczęto kroki zmierzające do dokonania analizy możliwości zmian (uzupełnienia) w kanonie Odznaki Krajoznawczej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W związku z brakiem stosownych wniosków Kolegium nie podejmowało uchwał dotyczących mianowań na kolejne stopnie instruktorskie. Na zakończenie obrad gospodyni włocławskiego posiedzenia Kolegium - kol. Helena Cieślak zaprosiła uczestników obrad do zwiedzenia Muzeum Etnograficznego i „Pałacu Bursztynowego”. Szczególnie ten drugi obiekt wzbudził nasz zachwyt.

(KCz)

Kolejna już 21. odznaka krajoznawcza w naszym województwie

Z wielką przyjemnością informuję, że Oddział PTTK Ziemi Chełmińskiej z Chełmna ustanowił nową odznakę krajoznawczą. Jest nią przedstawiana poniżej trójstopniowa Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Chełmno”. Ustanowienie tej odznaki doskonale wpisuje się w ciąg funkcjonujących już w naszym regionie odznak poświęconych zabytkom sztuki nadwiślańskiego budownictwa militarnego. Grudziądzka OK „Miłośnik Twierdzy Grudziądz” oraz toruńska OK „Miłośnik Twierdzy Toruń” wraz z nową odznaką chełmińską pozwolą ich zdobywcom na poznanie tych arcydzieł budowlanych.

Poniżej przedstawiam regulamin tej odznaki jednocześnie zachęcając do jej zdobywania. W tym miejscu zwracam się do działaczy chełmińskiego oddziału PTTK o przyjęcie gratulacji z powodu realizacji tego zamierzenia.

Regulamin Odznaki Krajoznawczej „Miłośnik Twierdzy Chełmno”:

Odznaka „Miłośnik Twierdzy Chełmno” ma na celu popularyzację obiektów fortyfikacyjnych dawnej Twierdzy Chełmno oraz walorów krajoznawczo turystycznych miejscowości na terenie których się znajdują.

1. Odznaka jest ustanowiona przez Zarząd Oddziału PTTK Ziemi Chełmińskiej przy współudziale Urzędu Gminy w Chełmnie, Kijewie Królewskim i Stolnie a weryfikację i

ewidencję zdobytych odznak prowadzi Oddziałowa Komisja Krajoznawcza PTTK w Chełmnie.

2. Osoby niepełnoletnie odznakę mogą zdobywać pod opieką osób dorosłych.
3. Odznakę można zdobywać na wycieczkach indywidualnych lub zbiorowych (obozach wędrownych, rajdach itp.) w dowolnym okresie czasu.
4. Wymagane jest uzyskanie potwierdzenia zwiedzenia obiektów (pieczętka przewodnika turystyki kwalifikowanej PTTK, przewodnika turystycznego, organizatora wycieczki, Urzędu Gminy, Sołtysa, sklepu itp. lub załączonego zdjęcia).
5. Odznakę można zdobywać równolegle z innymi odznakami.
6. Odznaka „Miłośnik Twierdzy Chełmno” ma trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty.
7. Wymagana jest kolejność zdobywania poszczególnych stopni odznaki.
8. Obiekty zaliczone na jeden stopień nie mogą się powtarzać przy kolejnych stopniach.
9. Dzienniczki - regulaminy oraz odznaki (odpłatnie) są do nabycia w Zarządzie Oddziału PTTK Ziemi Chełmińskiej, os. Kopernika 2/60, 86-200 Chełmno. Dopuszcza się stosowanie dzienniczek własnego autorstwa.
10. Odznaka może zostać przyznana jako odznaka honorowa za znaczące zasługi i osiągnięcia w popularyzacji i ochronie obiektów Twierdzy Chełmno.
11. Regulamin został zatwierdzony przez Zarząd Oddziału.

Warunki zdobycia odznaki:

Odznaka brązowa - zwiedzenie:

- jednego fortu piechoty,
- jednego schronu piechoty typu UR,
- jednego schronu piechoty typu IR.

Odznaka srebrna - zwiedzenie:

- dwóch fortów piechoty,
- jednego schronu piechoty typu UR,
- jednego schronu piechoty typu IR,
- jednego schronu artyleryjskiego i baterii armat,
- jednego schronu typu Rs 58c tzw. „Tobruk”.

Odznaka złota - zwiedzenie:

- pięciu fortów piechoty,
- dwóch schronów piechoty typu UR,
- czterech schronów piechoty IR,
- jednego schronu artyleryjskiego i baterii armat,
- jednego schronu amunicyjnego,
- jednego schronu Rs 58c tzw. „Tobruk”,
- jednego schronu Rs 69,
- jednego schronu biernego R 668,
- jedną budowlę zaplecza Twierdzy Chełmno.

Wykaz i lokalizacja obiektów Twierdzy Chełmno

Forty Piechoty zwane dziełem piechoty lub punktem oporu piechoty, zbudowane na planie owalu, składające się z obwałowania ziemnego, schronu dla załogi i jednej lub dwóch wartowni. Obiekty powstały na początku XX wieku.

Fort I im. Zielińskiego - Watorowo; Fort II im. Szeptyckiego - Dorposz Szlachecki; Fort III im. Żeligowskiego - Małe Czyste; Fort IV im. Dąbkowskiego - Nałęcz; Fort V im. Sosnkowskiego - Nałęcz (Stolno); Fort VI im. Rydza-Śmigłego - Stolno; Fort VII im. Skierskiego - Rybieniec; Fort VIII im. Piłsudskiego - Klamry.

Schrony piechoty typu UR budowle z tego samego okresu czasu co forty, mające za zadanie wzmocnienie obrony odcinka znajdującego się między fortami: UR 1 - Watorowo, UR 2 - Dorposz Szlachecki, UR 3 - Małe Czyste, UR 4 - Klamry.

Schrony piechoty typu IR budowle z lat 1910 - 1914. Cel, zadania oraz budowa podobna do UR: IR 1, IR 2 - Kiełp, IR 3 - Dorposz Szlachecki, IR 4 - Nałęcz, IR 5, IR 6 - Stolno.

Schrony artyleryjskie i stałe baterie armat kal. 120 mm: nr 3 - Małe Czyste, nr 4 Stolno.

Schrony amunicyjne: Starogród (2 schrony), Brzozowo, Watorowo, Małe Czyste (3schrony).

Schrony typu Rs 58c (Ringstand) tzw. „Tobruk” budowe z 1944 r do prowadzenia okrężnego ostrzału z karabinów maszynowych: Starogród, Kielc, Watorowo, Małe Czyste, Nałęcz, Stolno, Klamry.

Schron typu Rs 69 (Ringstand) przeznaczony dla stanowiska moździerza i ciężkiego karabinu maszynowego: Stolno.

Schrony bierne typu R 668 (Regelbau) obiekty przeznaczone dla sześcioposobowej załogi: Nałęcz, Stolno.

Budowe zaplecza Twierdzy Chełmno: Starogród - wozownia artyleryjska, Stolno - wozownia artyleryjska, magazyny amunicyjne.

Mapka oraz informacje krajoznawcze na stronie internetowej Oddziału PTTK Chełmno w zakładce Twierdza Chełmno.

Uwaga niektóre obiekty można obejrzeć tylko od zewnątrz (np. Fort II własność prywatna, Fort VII strzelnica, Fort VIII siedziba Bractwa Kurkowego w Chełmnie, UR 4 i IR 1 zamknięty, siedlisko nietoperzy itp)

Należy zwrócić uwagę na fakt, że większość obiektów znajduje się na terenie prywatnym i na dojście do niego czy zwiedzanie należy uzyskać zgodę właściciela.

(KCz)

40 Jubileuszowy Centralny Zlot Krajoznawców „Elbląg 2010”

W dniach od 18 do 22 sierpnia 2010 roku Oddział PTTK Ziemi Elbląskiej organizuje kolejny 40 już Jubileuszowy Centralny Zlot Krajoznawców „CZAK 2010” pod hasłem 150 lat Kanału Elbląskiego. Przez pięć dni trwania zlotu odbędą się wycieczki w najciekawsze miejsca położone w obrębie miasta Elbląga i regionu elbląskiego a także w mniej znane miejsca województwa warmińsko-mazurskiego. Oprócz jubileuszu kanału Elbląskiego tegoroczny CZAK ma przypomnieć również inne ważne wydarzenia historyczne - 750 lat Kapituły Warmińskiej, 700 lat miasta Fromborka, 600 rocznica Bitwy pod Grunwaldem oraz 60 lat powstania PTTK. Planowane wycieczki a także bogaty program innych przedsięwzięć towarzyszących na pewno wpłynię na to, że kolejny CZAK będzie impreza jak zwykle udaną.

(KCz)

V Jubileuszowy Wojewódzki Zlot Aktywnych Krajoznawców Żnin 2010

Tym razem w trakcie odbywającego się w 2009 roku w Bydgoszczy IV WZAK-u nikt z działaczy nie podjął się próby zorganizowania V Jubileuszowego Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców. Dopiero szereg rozmów przeprowadzanych przez Krzysztofa Czerepowickiego zaowocowało decyzją, którą podjęli działacze Pałuckiego Oddziału PTTK - kol. kol. Zdzisław Małecki oraz Czesław Łukomski. Dzięki ich zaangażowaniu w dniach 9 i 10 października 2010 roku w Żninie odbędzie się V Jubileuszowy Wojewódzki Zlot Aktywnych Krajoznawców. Poniżej umieszczam regulamin naszego Zlotu, do uczestnictwa w którym zapraszam i zachęcam wszystkich krajoznawców z nie tylko naszego województwa. Mam nadzieję, że instruktorzy krajoznawstwa dadzą dobry przykład i w licznym gronie stawią się w Ośrodku Campingowym PTTK w Żninie.

(KCz)

Regulamin

V Jubileuszowego Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców Województwa Kujawsko-Pomorskiego Żnin 2010

1. Organizator: Pałucki Oddział PTTK w Żninie pod patronatem burmistrza Żnina – Leszka Jakubowskiego.
2. Termin: 9 - 10 października 2010 roku(sobota-niedziela)

3. Miejsce: Żnin, Ośrodek Campingowy PTTK przy ul. Szkolnej 16.
4. Cele Zlotu:
  - popularyzacja idei krajoznawstwa,
  - uczczenie 80-lecia istnienia PTTK w Żninie,
  - integracja działaczy PTTK Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - poznanie atrakcji turystycznych powiatu żnińskiego.
5. Warunki uczestnictwa w Zlocie:
  - zgłoszenie uczestnictwa w terminie do 30.09.2010 r. na adres 88-400 Żnin, ul. Szkolna 16,
  - wpłacenie 70,00 złotych od osoby na pokrycie kosztów organizacji Zlotu na konto
14 8181 0000 0003 4861 2000 0001, Bank Spółdzielczy Pałuki,
  - dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu (52) 302-01-13 lub (52) 302-07-02 oraz drogą elektroniczną: pttk.znin@neostrada.pl.
6. Świadczenia organizatora:
  - nocleg,
  - 2 obiady (sobota i niedziela), śniadanie (niedziela) i kolacja (sobota),
  - materiały promocyjne dotyczące Żnina i powiatu,
  - zwiedzanie wybranych zabytków Pałuk,
  - pieczętka okolicznościowa.
7. Uczestnicy Zlotu będą ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo interpretacji regulaminu.

Program Zlotu

09.10.2010 r. (sobota)

- 11⁰⁰-12³⁰ – rejestracja uczestników Zlotu w Ośrodku Campingowym PTTK przy ul. Szkolnej 16 w Żninie
- 12³⁰-13³⁰ – obiad
- 14⁰⁰-15³⁰ – zwiedzanie zabytków Żnina
- 16⁰⁰-18⁰⁰ – otwarte posiedzenie Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK połączone z prezentacją multimedialną
- 18³⁰-19³⁰ – kolacja
- 20⁰⁰-22⁰⁰ – ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek i osobistymi wypowiedziami uczestników

10.10.2010 r. (niedziela)

- 08⁰⁰-09⁰⁰ – śniadanie
- 09³⁰-11³⁰ – wyjazd do Biskupina i spotkanie z dyrektorem Muzeum Archeologiczne go Wiesławem Zajączkowskim
- 11³⁰-13⁰⁰ – przejazd do Gąsawy i zwiedzanie XVII-wiecznego modrzewiowego kościoła p.w. św. Mikołaja
- 13³⁰-14³⁰ – obiad w ośrodku PTTK
- 14³⁰ – zakończenie i podsumowanie V Jubileuszowego Wojewódzkiego Zlotu Aktywnych Krajoznawców w Żninie

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. Za Basenem 2

NAKŁAD: 20 egzemplarzy + wersja elektroniczna

ADRES DO KORESPONDENCJI: Krzysztof Czerepowicki 86-300 Grudziądz ul. Władysława Łęgi 5/41

e-mail: krzysztofczerepowicki@o2.pl

krzysztof.czerepowicki@gmail.com